

4FRONT

YRITYSVASTUUN ITSEARVIOINTI

YHTEENVETO VUODEN 2022 TULOXSISTA

Sisällys

1. Taustaa
2. Yritysvastuun itsearviointi – yhteenveto vuoden 2022 tuloksista
 - Vastaajien profiili
 - Yritysvastuun merkitys
 - Panostukset ja vastuullisuustoimenpiteet
 - Yhteiskunnalliset vaikutukset
3. Yhteenveto ja pääviestit – näkökulma yritysten yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen

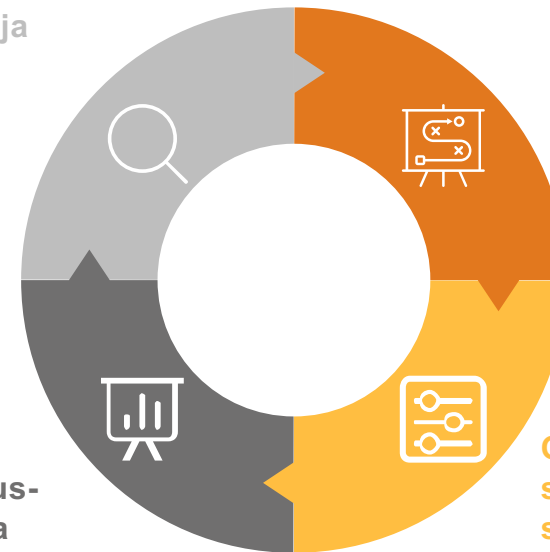

1. Taustaa

4FRONT Oy

- 4FRONT Oy tarjoaa monipuolisia asiantuntijapalveluita yhteiskunnallisen vaikuttavuuden johtamiseen ja arviointiin.
- Kestävän kehityksen edistämiseen tarjoamme seuraavia palveluita:
 - **Vaikuttavuuden suunnittelu ja arviointi:** mm. vaikuttavuusmallit ja -polut, organisaatioiden ja strategioiden arvioinnit
 - **Selvitykset ja tutkimukset** vastuullisuusstrategioiden ja -ohjelmien tueksi
 - Vaikuttavien **vastuullisuusstrategioiden fasilitointi**
- Asiakkaitamme ovat **julkinen sektori** (ministeriöt, virastot, kaupungit ja kansainväliset organisaatiot), **järjestöt ja yritykset.**

Tutkimukset ja selvitykset

Strategia-prosessit ja fasilitoinnit

Vaikuttavuus-arvioinnit ja analyysit

Ohjelma-suunnittelu, seuranta- ja arviointimallit

Yritysvastuun itsearviointi

Yritysvastuun itsearviointi on sähköinen työkalu yrityksen vastuullisen liiketoiminnan edelleen kehittämiseen. Työkalun on kehittänyt 4FRONT Oy yhdessä FIBS ry:n kanssa.

Maksuton työkalu tarjoaa tilannekuvan vastuullisuustoiminnan nykytasosta, auttaa tunnistamaan kehityskohteita sekä mahdollistaa suoriutumisen vertailun muihin yrityksiin. Työkalu sisältää 41 monivalintakysymystä ja se koostuu viidestä osa-alueesta:

1. Yritysvastuun merkitys ja tärkeys
2. Yritysvastuun strateginen asema
3. Yritysvastuun resursointi ja integrointi
4. Yritysvastuutoimenpiteet
5. Seuranta, tulokset ja vaikutukset

Vastauksiin perustuva **palauteraportti** tarjoaa käytännön vinkkejä yritys vastuun johtamiseen.

Työkalua pääsee käyttämään maksuttomasti osoitteessa www.vastuullisuusarviointi.fi

- Työkalu lanseerattiin helmikuussa 2021. Vastauksia yhteensä yli **1800**.
 - Vuoden 2022 aikana kyselyyn on vastannut yhteensä 870 yritystä, joista **460** on täydellisiä vastauksia.

Julkisen sektorin itsearviointityökalu

4FRONT on kehittänyt vastaavaa maksutonta vastuullisuuden ja kestävä kehityksen itsearviointityökalua myös julkisen ja kolmannen sektorin käyttöön. Työkalu lanseerataan keväällä 2023.

Liity 4FRONTin postituslistalle osoitteessa uutiskirje.4front.fi niin saat tarkempaa tietoa julkisten sektorin itsearviointityökalusta ensimmäisten joukossa.

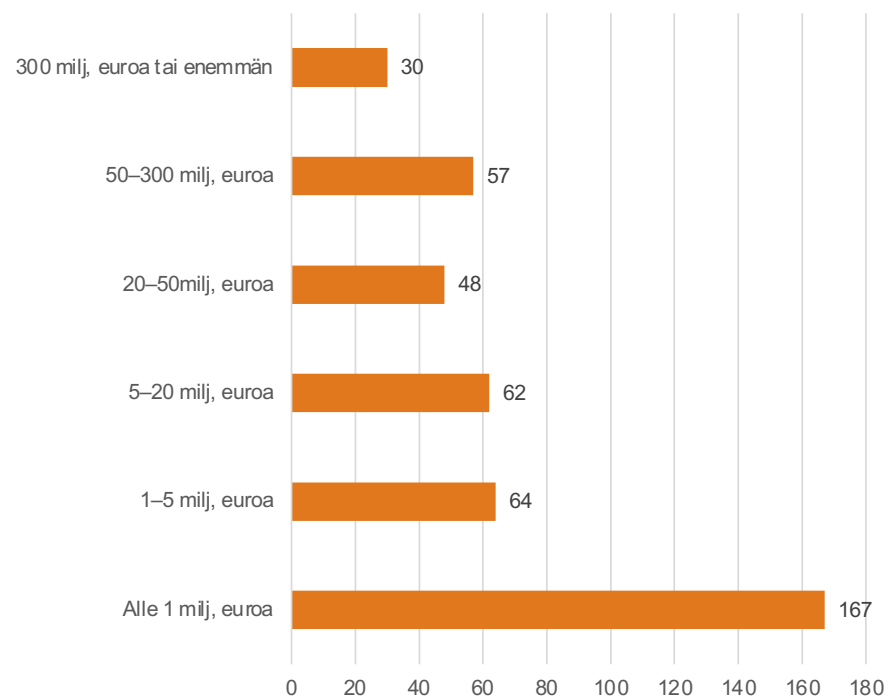

**2. Yritysvastuun
itsearviointi – yhteenveto
vuoden 2022 tuloksista**

Vastaajien profiili 2022

Täydellisiä vastauksia yhteensä:

- **460** yritystä vuonna 2022
- **427** yritystä vuonna 2021

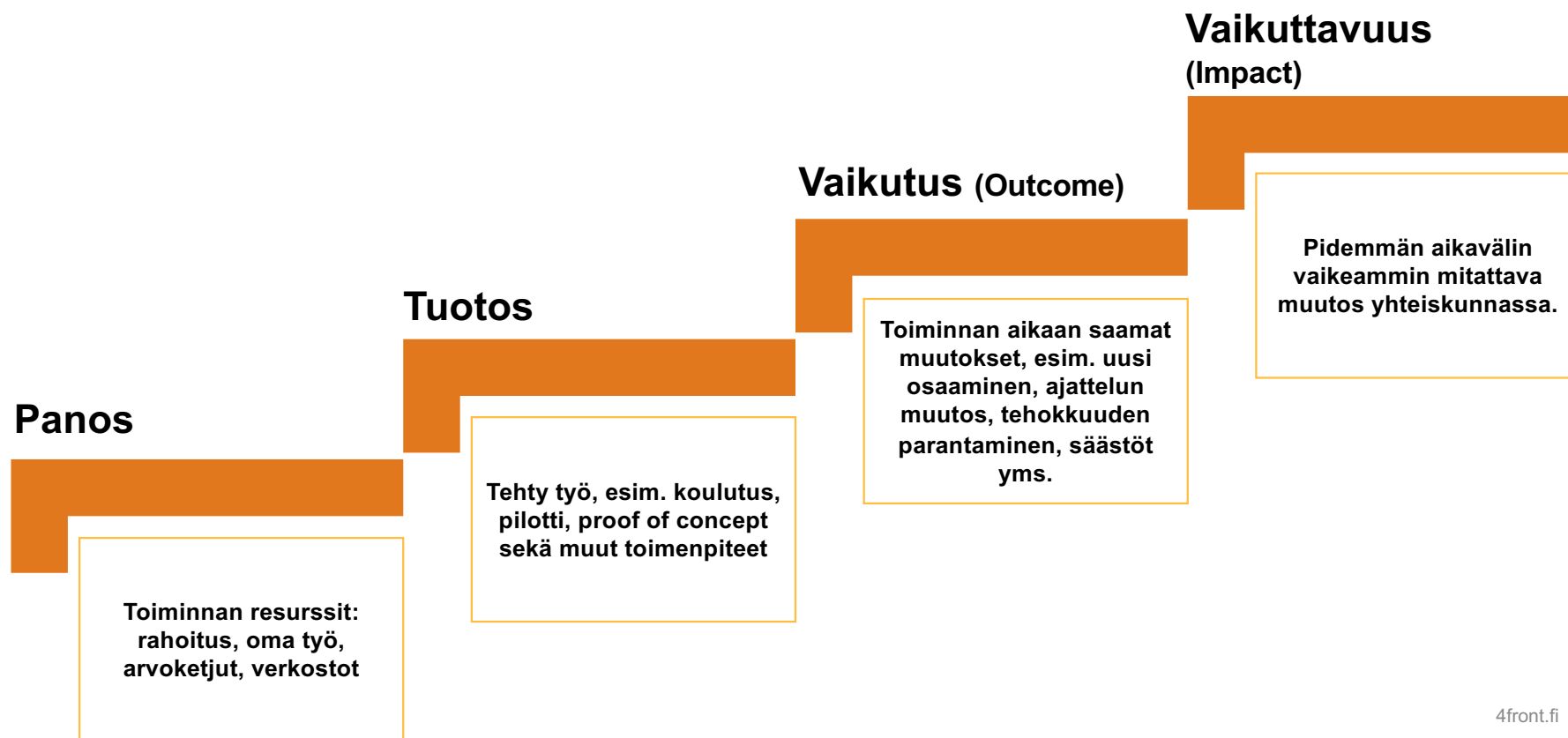

4FRONT

**YRITYSVASTUUTYÖSTÄ
VAIKUTTAVUUTEEN**

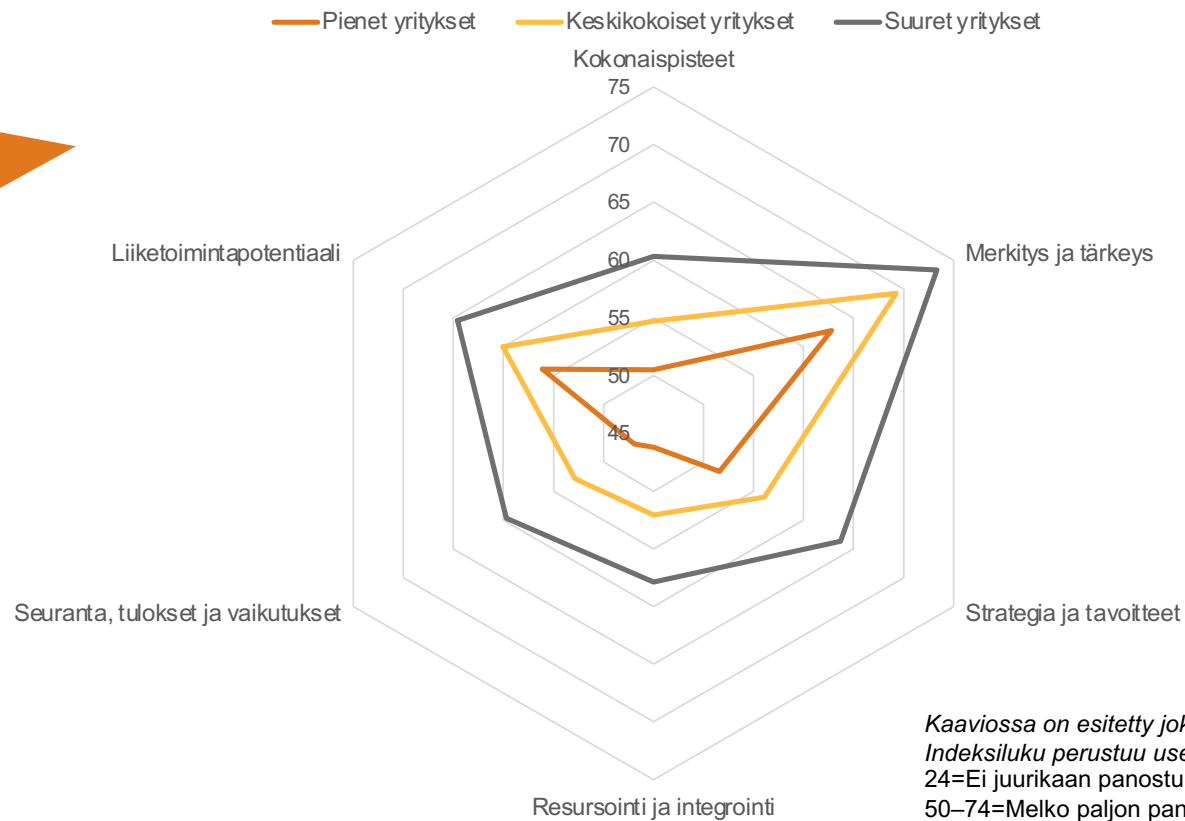

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden polku

Vastuullisuuden merkitys ja tärkeys korostuvat, mutta se ei näy samassa mittakaavassa resursoinnissa tai tuloksissa ja vaikutuksissa.

Suuret yritykset pärjäävät vertailussa pieniä yrityksiä paremmin

Kaaviossa on esitetty jokaisen osa-alueen keskimääräinen indeksiluku. Indeksiluku perustuu useampaan teemaa koskevaan kysymykseen. 0–24= Ei juurikaan panostuksia; 25–49= Jossain määrin panostuksia; 50–74= Melko paljon panostuksia; 75–100= Erittäin paljon panostuksia

4FRONT

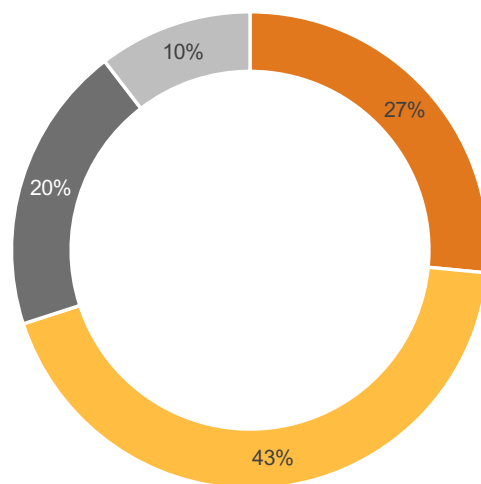
**RESURSSIT JA
VASTUULLISUUSTOIMENPITEET**

Vaikutusten aikaansaaminen edellyttää panostuksia ja toimenpiteitä

Missä määrin yrityksenne panostukset vastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen ovat lisääntyneet viimeisen viiden vuoden aikana?

Noin 70 %:ssa yrityksiä panostukset vastuullisuuteen ovat **lisääntyneet vähintään jossain määrin** viimeisen 5 vuoden aikana.

■ Ei juurikaan ■ Jossain määrin ■ Melko paljon ■ Erittäin paljon

- **Toimenpiteiden laajuus ja kunnianhimoisuus vaikuttavat siihen, millaisia vaikutuksia saadaan aikaan** (riskien mitigointi vs. vaikuttavuuden lisääminen)
- Toimenpiteitä voidaan kohdentaa organisaation **sisäisiin tai ulkoisiin** toimintoihin tai tekijöihin, kuten **arvoverkkoon tai sidosryhmiin**
- Vaikuttavuutta voidaan lisätä myös kehittämällä **kestävyysinnovaatioita**
- Toimenpiteillä voidaan myös tavoitella liiketoiminnallisia hyötyjä mm. viestinnän ja markkinoinnin avulla

Kysymys: Missä määrin yrityksenne panostukset vastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen (sekä rahalliset että henkilöstö) ovat lisääntyneet viimeisen viiden vuoden aikana? (N=460)

11 %

Kehittää vastuullisuusinnovaatioita erittäin paljon

= Iso osa yrityksen ratkaisuksista on kehitetty, tai tuote/palveluportfoliota suunnattu siten, että valtaosa ratkaisusta edistää kestävä kehitystä tai vastaa kestävä kehityksen haasteisiin

Edelläkävijöiden joukko vastuullisuustoimenpiteissä on vielä suhteellisen pieni.

Vastuullisuustoimenpiteillä on suuri potentiaali lisätä yrityksen vaikuttavuutta.

5 %

Vastuullisuus ulottuu arverkkoihin ja sidosryhmiin erittäin paljon

= Yritys on tehnyt kattavasti erilaisia toimenpiteitä arvoketjun vastuullisuuden kehittämiseksi ja pyrkinyt kehittämään arvoketjun vastuullisuutta strategisesti. Yritys osallistuu aktiivisesti arvoketjun yhteiseen vastuullisuuden kehittämiseen (esim. toimialajärjestön kautta).

10 %

Vastuullisuusviestintä on erittäin olennainen osa viestintää

= Vastuullisuusviestintä on olennainen osa yrityksen viestintää ja sitä toteutetaan jatkuvasti useita ei keinoja ja kanavia hyödyntäen

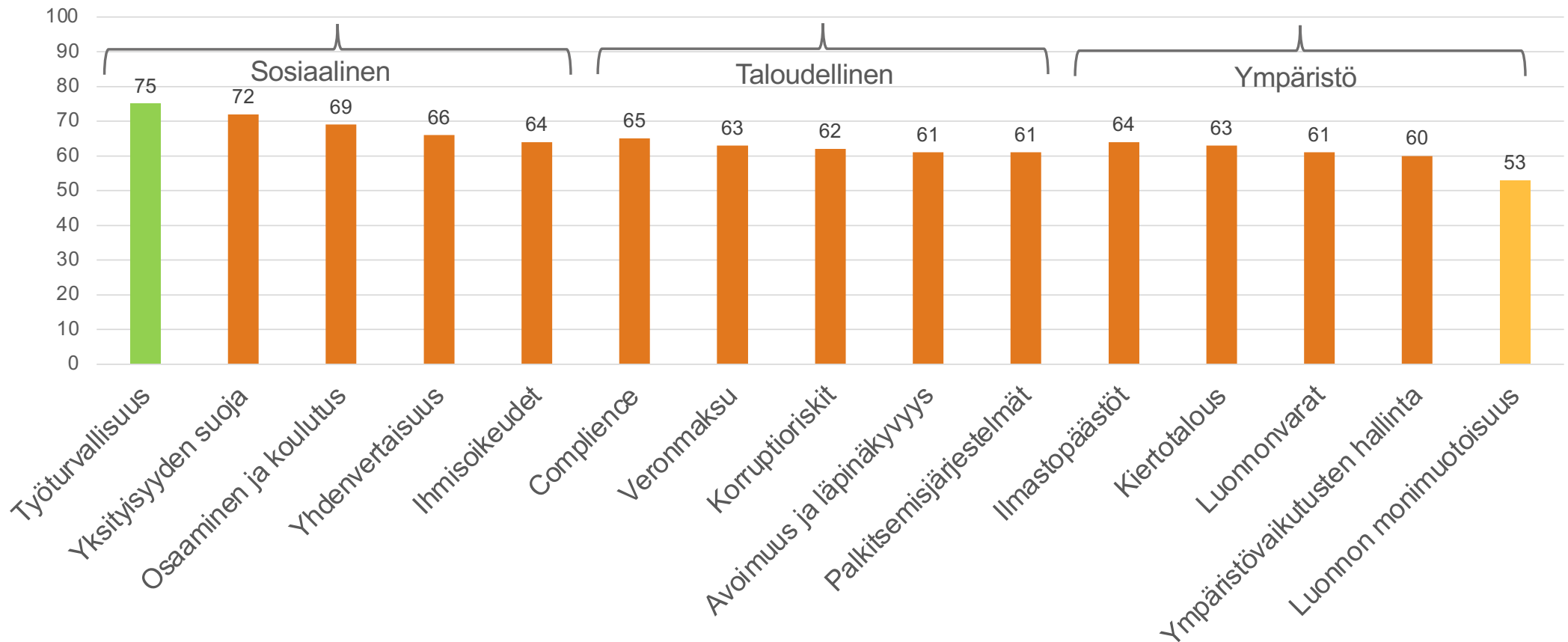

10 %

Vastuullisuus on iso osa brändin rakentamisessa

= Yrityksen brändi rakentuu vastuullisuuden ympärille ja vastuullisuus on osa kaikkea markkinointia.

Yrityksissä on tunnistettu kehittämistarpeita sekä tehty melko paljon toimenpiteitä vastuullisuuteen liittyen. Toimenpiteet koskevat kuitenkin pääasiallisesti yrityksen sisäisiä asioita ja riskien mitigointiin.

Kysymys: Missä määrin yrityksenne on tehnyt toimenpiteitä seuraavilla vastuullisuuden osa-alueilla? Arvioi toimenpiteiden määrää suhteessa yrityksenne kokoon, toimintamuotoon ja toiminta-alueisiin (N=460)
0–24 Ei juurikaan: ei toimia osa-alueella; **25–49 Jossain määrin:** kehittämistarpeita on tunnistettu ja yksittäisiä toimia tehty; **50–74 Melko paljon:** kehittämistarpeita on tunnistettu sekä yrityksen omaan toimintaan kohdistuvia toimenpiteitä on tehty; **75–100 Erittäin paljon:** Osa-alueella on tehty kattavasti toimenpiteitä, joilla haetaan vaikuttavuutta ja ne on kohdennettu strategisesti olennaisiin kohteisiin, myös arvoketjuun.

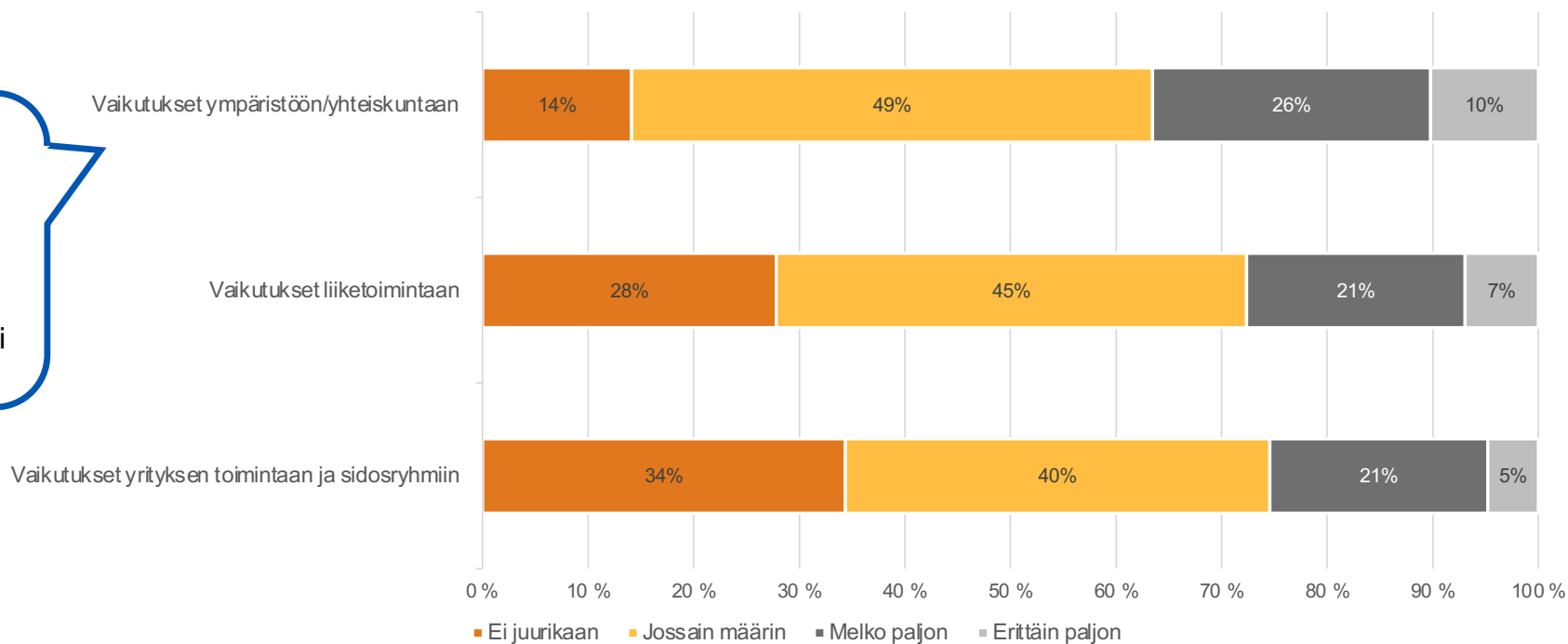
4FRONT

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET

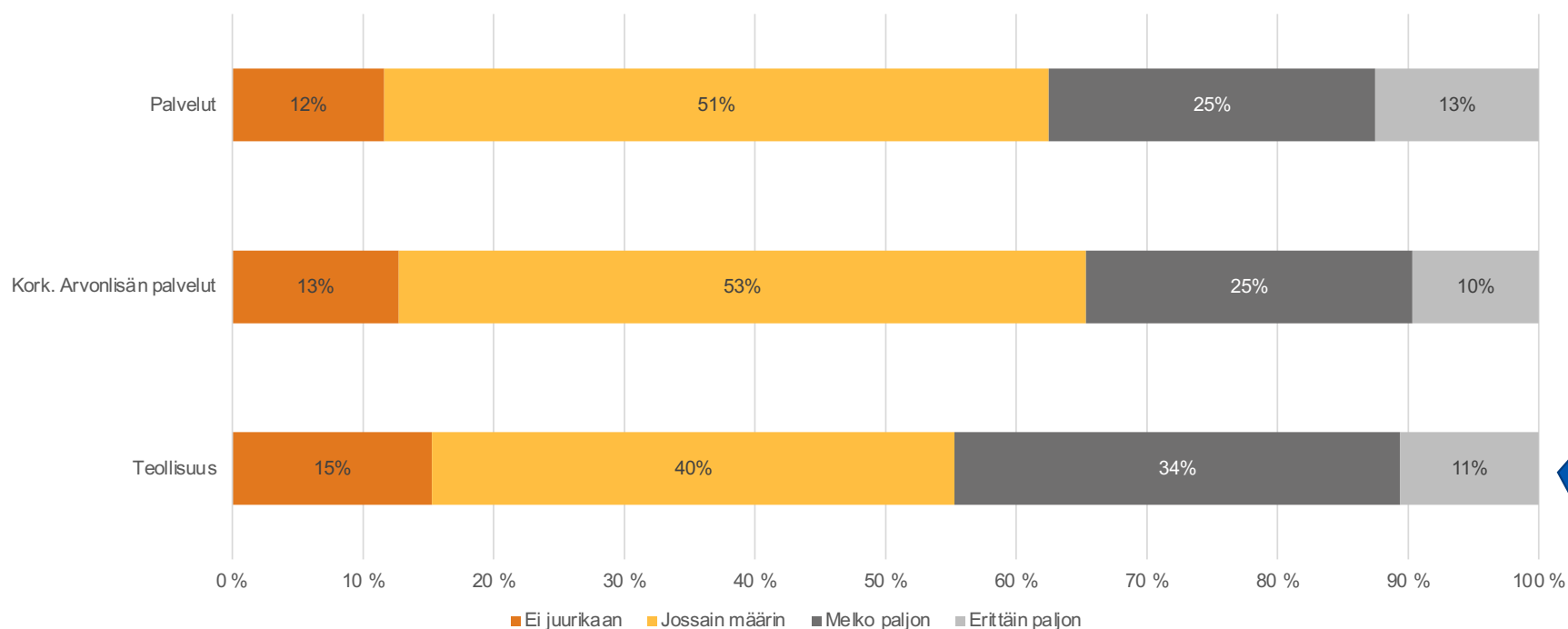
Todennettujen vaikutusten aikaansaaminen on yhä melko vähäistä.

Vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan arvioidaan suuremmiksi kuin vaikutukset liiketoimintaan tai sidosryhmiin.

Kysymys: Kuinka paljon positiivisia vaikutuksia toiminnallanne on ympäristöön ja/tai yhteiskuntaan?; Kuinka paljon vaikutuksia tekemällänne yritys vastuutyöllä ja -toimenpiteillä on yrityksenne liiketoimintaan?; Missä määrin vastuullisuustyöllä on saavutettu konkreettisia muutoksia tai tuloksia yrityksenne toimintaan ja yhteistyö- ja sidosryhmäverkostoihin? Arvioikaa vaikutuksia suhteessa yrityksenne kokoon, toimialaan, toimintamuotoihin ja toiminta-alueisiin (N=460)

Teollisuuden alan yritykset arvioivat positiiviset vaikutukset ympäristöön ja yhteiskuntaan suuremmiksi kuin palvelualojen yritykset.

Noin 45 % teollisuuden ja noin 35 % muiden alojen vastaajista kokevat, että yrityksen toiminnalla on melko tai erittäin paljon vaikutusta yhteiskuntaan tai ympäristöön.

Kysymys: Kuinka paljon positiivisia vaikutuksia toiminnallanne on ympäristöön ja/tai yhteiskuntaan? Arvioikaa vaikutuksia suhteessa yrityksenne kokoon, toimialaan, toimintamuotoihin ja toiminta-alueisiin

Korkean arvoisen palvelut: Informaatio ja viestintä, koulutus ja tutkimus, rahoitus- ja vakuutustoiminta sekä muut liike-elämän palvelut; teollisuus: pl. Rakennus ja kaivostoiminta.

Yhteiskunnallisten vaikutusten todentaminen on hankalaa – vaikutukset vahvasti toimialasidonnaisia

Olisi olennaista saada yritykset edistämään kestäväää kehitystä myös poikkileikkaavasti.

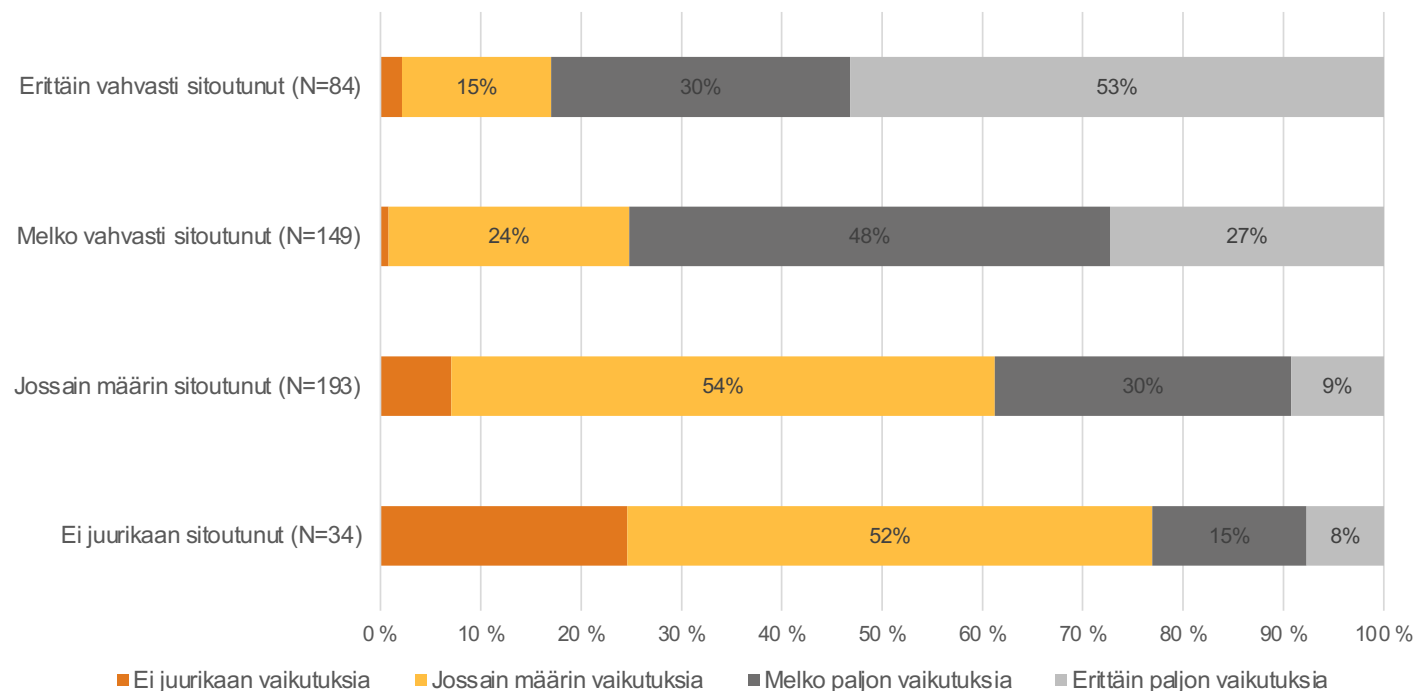
- **Vähiten** todennettuja vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen
- **Eniten** todennettuja vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään, resurssitehokkuuteen ja osaamiseen
- Vaikutuksissa suuria **toimialakohtaisia eroja.**

	Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemit	Ilmastonmuutoksen hillintä	Materiaali- ja resurssitehokkuus	Osaaminen	Terveys ja hyvinvointi	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	Työ- ja toimeentulo
Teollisuus (N=138)	18 %	51 %	56 %	36 %	47 %	33 %	43 %
Kork. arvonlisän palvelut (N=387)	17 %	43 %	40 %	60 %	41 %	45 %	41 %
Palvelut (N=221)	17 %	43 %	48 %	29 %	43 %	38 %	38 %
Maa-, metsä- ja kalatalous (N=17)	71 %	53 %	47 %	41 %	24 %	18 %	41 %
Rakentaminen (N=41)	12 %	51 %	56 %	41 %	32 %	27 %	34 %
Kaikki (N=815)	18 %	45 %	46 %	46 %	41 %	39 %	40 %

Kysymys: Mihin ympäristö- ja/tai yhteiskunnallisiin teemoihin toiminnallanne on ollut erityisesti todennettuja positiivisia vaikutuksia?

Vahvasti vastuullisuuteen sitoutuneet yritykset arvioivat myös niillä olevan myös positiivisia vaikutuksia yhteiskuntaan

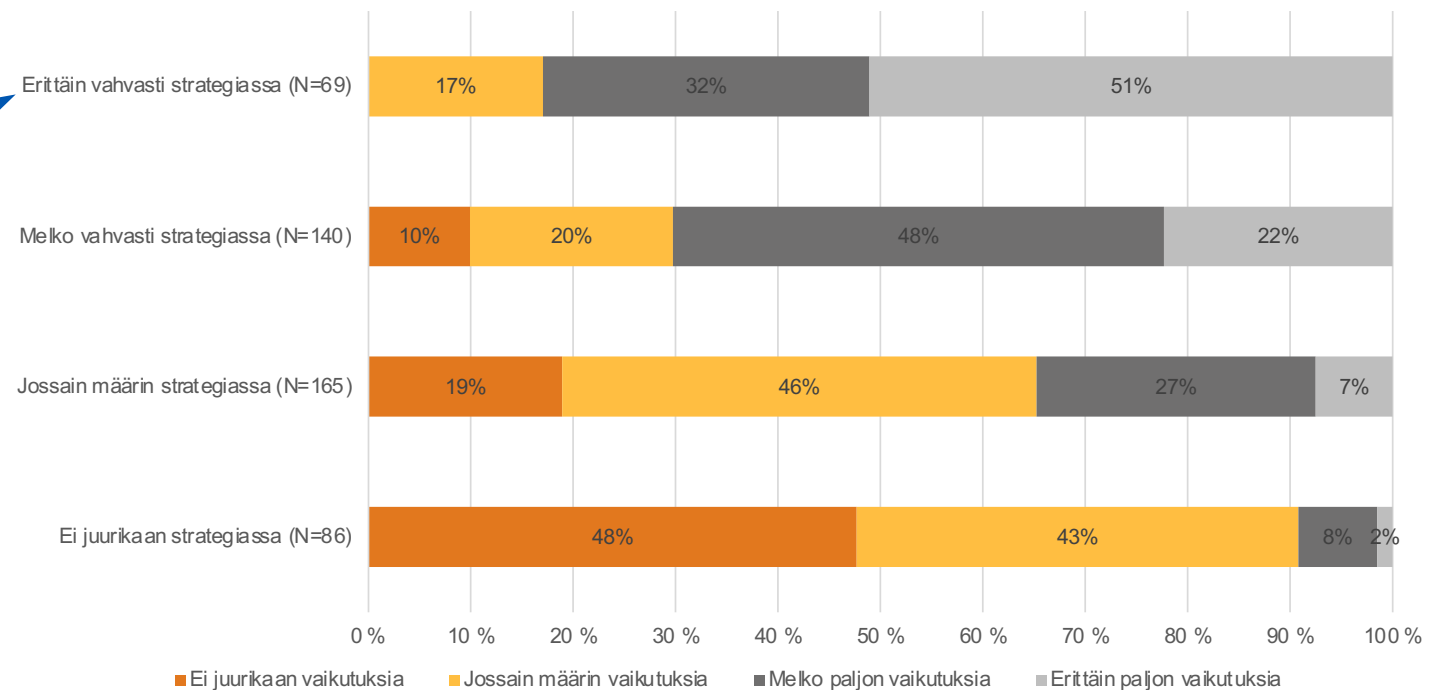
Yrityksen sitoutuminen vastuullisuuteen on erittäin vahvaa ja siitä on monipuolista näyttöä (kestävää kehitystä palveleva missio, julkiset sitoumukset ja kannanotot, johdon näkyvä tuki ja puheenvuorot niin sisäisesti kuin ulkoisesti).

Kysymys: Kuinka vahvasti yrityksenne on **sitoutunut** vastuullisuuteen?

Positiivisia vaikutuksia saavuttaneilla yrityksillä on lähes poikkeuksetta vastuullisuus vahvasti strategiassa

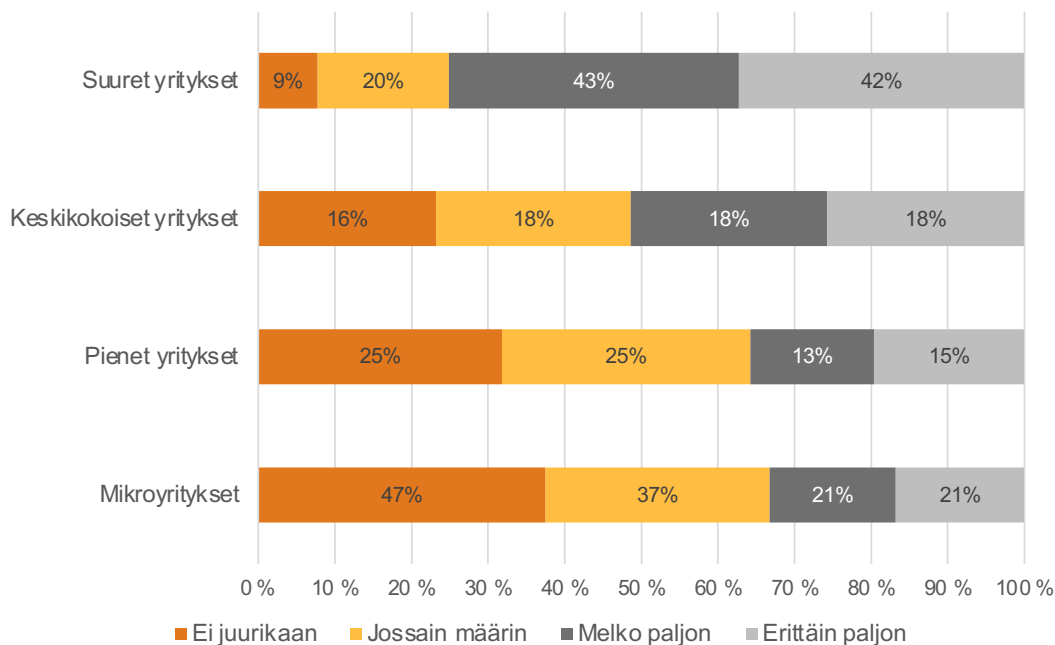
Valtaosa yrityksen strategisista tavoitteista liittyy vastuullisuuden ja kestävän kehityksen edistämiseen.

Kysymys: Kuinka vahvasti vastuullisuus ja kestävä kehitys näkyvät **yrityksenne strategiassa?**

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ohjaavat yritysten toimintaa vaihtelevasti

Missä määrin yrityksenne on huomionnut YK:n kestävän kehityksen tavoitteet toimintansa kehittämisessä?

→ YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelman SDG (Social Development Goals) -tavoitteet ovat yksi **esimerkki viitekehuksesta**, jota yritys voi hyödyntää vastuullisuustavoitteidensa asettamisessa.

→ SDG -tavoitteiden huomiointi on huomattavasti **yleisempää suurissa yrityksissä** kuin pienissä.

4front.fi

Kysymys: Missä määrin yrityksenne on huomionnut YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals, SDG) toimintansa kehittämisessä

3. Yhteenveto ja pääviestit

Näkökulma yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen

Yhteenveto ja pääviestit

Yritykset näkevät vastuullisuuden tärkeänä, mutta toimenpiteitä ei vielä tehdä samassa mittakaavassa. Etenkin arvoketjun vastuullisuuden kehittämisessä on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia.

Yritysten vastuulluustoimenpiteissä korostuu sosiaalinen vastuu. Toimenpiteitä ympäristövastuun osa-alueella on huomattavasti vähemmän.

Positiivisten yhteiskunnallisten ja ympäristövaikutusten tavoittelu on yrityksillä vielä melko vähäistä. Positiivisia vaikutuksia saavutetaan eniten yrityksen oman ydintoiminnan osa-alueella.

Yritysvastuu ja vastuullisuuden osa-alueet ovat yrityksille tuttuja, tärkeitä ja merkityksellisiä teemoja. Keskeinen kysymys on, miten päästään **jalanjälkiajattelusta** (haittojen minimoiminen) **kädenjälkiajatteluun** (positiivisten vaikutusten edistäminen)?

4FRONT

TEE ITSEARVIOINTI

WWW.VASTUULLISUUSARVIOINTI.FI

OHJEET YHTEENVEDON TILAAMISEEN LÖYTYVÄT SIVULTA
4FRONT.FI/VASTUULLISUUSARVIOINTI

TAI KYSY LISÄÄ

INFO@4FRONT.FI

